

DIALECT BIJDRAGE MAART 2009

Regelmochtig presentere vieër os "Bie Wieze Van Sjpreëke", in de Trompetter. Vier nuëdige jieëdereë oet om hie aan deel te numme. Doer 'n sjtukske te sjrieve en noa onge sjtond e-mail adres te sjikke, of om 'ns langs te komme op een van os oavende; de 2e moandig van de moand om 20.00 oer Schoolstraat 4 in Broenssem.

Vluë

Twieë vluë loge in 't sjtruë
Neëve-eé, onger 't sjop
Heë kratsde zich ins uëver der kop
En zag: 't is aafzieë en lieje
Noe sjpiele ging kinger mieë in 't sjtruë
't Zint anger tieje

Jan Halmans

Al kinne en toch ooch weer neet!

Vier kinne op dees welt van al,
Vlege mit raketten noa 't heelal!
Lande doa bie op de moan,
Wie wiet mot 't nog goan?

Vier boewe hoeëge geboewe,
Dont dat vol vertroewe,
Mér mot dat egelijk waal?
Is dat waal normaal?

Want vier wille ummer mér mieër,
Van al kumt d'r bie kieër op kieër.
Mér wat is 't belang doa egelijk van,
Geet 't os doa mit altied beëter dan?

't kost ooch noch ins allemoal veuël geld,
Ooch neet onbelangriek op dees welt!
Want vuur al dat geld kin-ste noeëts kope,
Woeë vier altied mér achter aan blieve lope!

Vrede op de welt en gelieke rechte vuur alle luuj,
Oane al dat geweld en ummer weer opnuuj!
Gene hunger vuur weë dan ooch en gene haat,
Zoeë dat vier neet mieër zitte in inne spagaat!

Deë spagaat tusje erm en riek deë d'r noe eemoal is,
Want de een heët veuël, d'r anger wienig, zoeë veuël is gewis!
Deë spagaat tusje de versjillende gelove en kluëre,
En alle oerlog en geweldj, dat blief gebuëre!

Zoeë lang es vier os druk blieve make om woapes, raketten en hoeëge geboewe,
Zal 't noeëts zoeë zun dat vier op dees welt kinne goan vertroewe,
Op tolerantie, respek, waardering en al die anger dinger,

Die huëre bie 'n welt die vier oane probleem doeër kinne geëve aan os kinjer!

Doarom zouwe vier politici wille zigke,
Maak uch ins om get angesj druk!
Vier wille 't ooch noch waal ins angesj oet ligke:
Jieëdereë heët rech op 'n sjtukske geluk!

Es gier es politici doa de energie op zout richte,
Kint gier mit helpe 'n beëter welt te sjtichte!
Mér 'n beëter welt begint toch bie os allemoal,
Dat is dan ooch de twiede moraal van dit verhoal!
Ron Logister.

Mieng tant....

.... is veerentachtig joar aod en woeënt óp de tieënde sjtok van 't "zorgcentrum", dat is de nuie naam vuur ing bejoardehoes.

Zie bewaard heur ouwe foto's in ing nóg ouwere sjoonsdoeës woeë de naam nog óp sjteet van d'r winkel woeë mieng mam oeëts mien kommuniesjoon gool en deë al zieëker vieftig joar neet mieë besjteet.

Wen ich bie heur op bezeug kóm, dan kumt die sjoonsdoeës ummer op d'r dusj en de foto die mich ummer wer 't mieëst intresseerd is die van heure aodste broor, miene pap dus, op ziang fiets en mit ing groeëte koeëpere tröat óm ziang sjouwesj, de ventiele ónger ziang kin, 't móndsjtuk tusje ziang oge en d'r gapende tröat wie ing groeëte windtunnel noa vure gericht.

In deë tied blees d'r pap ziang partie bie de fanfare Sint Antonius en volgens mieng tant woar heë óp weëg noa de weëkelekse proof in 't patronaat.

Mieng tant vertelde döks uëver de maneer woeëop d'r pap van ziene fiets aafsjtapte.

Dat woar mesjien nog lestiger es 't fietse mit zoeë'n groeëte tröat óm de sjouwesj.

Dan leet heë ieësj 't tempo zakke bis dat heë bekans sjtilsjóng langs d'r sjtoeprand.

Dan hoepsde heë mit ziene rechter voet uëver d'r sjtoep bis dat heë gans sjtilsjong.

't Gehieël doog 'n bietje dinke aan ing hundje dat sjtóng te pienkele.

Doanoa leet heë mit zien linkerhand aan 't sjtuur d'r fiets sjuins ónger zich wegzakke bisdat deë op ziang zie op de grónd loog.

Dan stapde heë oet dat iezerwerk en woar heë van ziang fiets verlost.

Ich zou dat mesjien dudeliger kinne make mit ing paar techniesje tekeninge, mar ich dink dat ich uch dan nog mieë durchee mak.

Van dit verhoal kint geer dus liere dat moeziek make vreuger vöal en vöal muiliger woor dan hütse daags.

Noe geet 't insjtrument lekker werm igepekt mit in d'r auto.

D'r pap sjpieëldde óch nog hieël good trekzak.

Aan ziang rechterhand misde heë d'r pink, deë hou heë achtergeloate in 't óngergronse bedrief van de koel woeë heë wirkde, mar heë sjpilde óch mit mar veer vingere hieël good.

In deëzelfde ouwe sjoonsdoeës van mieng tant ving ich vas en zieëker óch nog waal ins ing foto van d'r pap mit ziene trekzak.

Deë hat heë in d'r kreeg getoesj vuur inne zak eëpel.

Evvel dat is ing anger verhoal en dat haot ich tegood vuur ing anger kieër.

Thei Janssen

Berge verzitte

Heë kint berge verzitte

Mien vrundj Fried

Mer wie ich 'n kar mis kreeg
Hau heë gene tied
En ich hau heuëm nog geholpe
Mit zien boet te witte
En noe lieët heë mich
Mit der sjtrondj zitte
Wiel Roeselers

Wesp

Ee geel-zjwat giftig bölke
Lupt noa zie hólke
Langs os blommegeëdje
Neëve 't leempeëdje
't waggeld of 't get sjterks
Gedronke houw
En lupt mit zie gezich
Gans weggedoake
Ich vroag mich aaf woavuur?
Doe has mich toch nit gesjtoake.
Jan Halmans

Lieëver neet beleëve!

D'r zunt van die momente in 't leëve,
Die wils-te lieëver neet beleëve.
Mér ze huëre d'r bie, d'r onger oet komme vier neet,
D'r vuur weg lope kinne vier neet, tot os groeët verdreet!
Es vier same sjterk zunt, kinne vier ooch dan wieër goan,
Want zoeë wie vier wete geet 't wieër in os besjtoan!
Zoeë zal degene deë 't betruf 't ooch wille,
Alleen kint deë dat déks neet mieër noa vertille!
Ron Logister.

D'r Bokkeboer

Ónge in 't dörp i Broenssem',
woeënde inne bokkeboer
deë bekind sjtóng óm zieng bök,
die ware in 't ganse land bereumd,
en minnig buurke góng,
mit zieng gete aaf en tów,
noa d'r bokkeboer in Broenssem,
woeë 'nne bok te wachte sjtóng.
Drei gediplomeerde "here",
sjtóngge vuur de "dames"kloar,
en d'r bokkeboer persuënlich,
regelde bezeuksjkes doa.

't Geetje van ing dörpspastuurke,
sjmachde óch ins noa inne bok,
en heë goaf d'r köster opdrach,
dat heë doomit noa Broenssem moch.

Mit de geet i Broenssem aagekómme,
zag d'r bokkeboer "zag mer weë ?"
"Och, "zag d'r köster gans rojaal,
"loat ze mar ins alle drei"

Wie de `Here` van d'r bokkeboer,
hun plichte houwe gedoan,
koam 't köster en pastuurke,
toch nog sjtiékem duur te sjtoan.
"Loester" zag d'r boer oet Broenssem,
"dat wit menier pastoer gewis,
das'te vöal mier mós betale,
vuur ing `dreiheremis`"

Thei Janssen

Gimmesjtiékverhoale: „Bie de groeëte huëre“

Zoeëwie dat vreuger woar, woare de lede in tweeë groepe ingedild.
Bis 14 joar woar me adspirant en doa boave hoeërs-te bie de hieëre.
Wents-te bau 14 woars dan begos 't dich al te kriebele.
Nog zoeë en zoeëveuël weëke, en dan bie de groeëte huëre!
't Woar 'n sjtukske volwasse weëre.
Me mog dan op de hoeëg toesjtille turne en dat woar missjien nog waal interessanter: me kreeg 'n lang boks!
Sjoeëne creme-kluërige terlenka breuk mit ene elastiek vuur onge de veut, zoeëdat die boks ooch good bleef zitte en de pietsj sjnoor-sjak noa vuëre wees.
De breuk woare nog doer sjnieder Godderij gemak woeëre.
In der optoch leep me dan mit 35 bis 40 groeëte en de luuj aan de kantj keke zich de oge oet.
Vuur zoeë 'n boks hou me waal get uëver.
En doa woeërt soms sjtevig misbroek van gemak.
Ich mog mit Jan va Pagen 2 moand ieëder noa de groeëte.
Achteraaf woste vier ooch hoevuër.
Urge in 'n ouw sjuur hou me 'n sjpanrik gevonge.
De sjtang woar een en al ros.
3 Weëke lank hubbe Jan en ich de ganse oefenoavend de rik gesjoeërd bis dat de sjtang gans blank woar en gebroek kos weëre.
De boks woar duur betaald, mer es jonge sjting me doa gaaroet neet bie sjtil

Wiel Roeselers

Kirkhofs Joep

Tussje de kruütser woar
Joep ee neuj loak aa 't grave
De gronk rook muf en zoer
't Wirk woar richtig zjwoar
En Joep woar veëdig teëge tieën oer
Heë zoch zieë gesjier bei-ee
Heë sjpeulde aa gen pomp zieng
Sjtievele aaf
Wie veul löaker mot heë nog?
't Sjpreëkwoad zeet:
Weh ee loak grieft vuur ..enz

Jan Halmans

Luuj lieëre kinne

Degene die es 't good geet vuur dich kloar sjtoan,
Lieër-ste pas echt kinne es 't minder geet!
Dan pas wit-ste weë d'r ech vuur dich sjteet,
Woe-ste d'r noa ooch weer mit wier kins goan!

Ron Logister.

D'r moan

D'r Sjarel drónk nog waal ins geer e pilske, soms óch waal ins ee of twieë te vöal.
Zoeë koam heë lets , midde in de nach op heem aa gesjraveld en heë woar tsemelig
aagesjoate.

Heë keek ins noa boave en mómpelde in zichzelf;

“noe wie 't zoeë kloar is sjient d'r moan, mar vurige weëk wie 't zoeë duuster woar, toen loot ze zich
neet zieë ”.

Thei Janssen

Geluk

Neet jieëderree is
Vuur 't geluk geboare
Sommige luuj veule zich
Ummer 'n bietje verloare
Wie veuël luuj lope neet
't Ganse leëve drachter aa
Mer wat is geluk?
En weë lacht 't aa?

Geluk is ee gevoel
Dat tusje de oeëre zit
't Gruit deep in dien hart
En is in dien zieël gegrift
't Had nieks te make
Mit sjtatus of mit geld
Nieks mit hoe-ste vandan kums
Mer waal mit wie-ste bis op dis welt
Wiel Roeselers

Smurges

Smurges a gen dusj mit ee teske kaffe
Sjnap ich mich de gezet
Op 't iësjte blad sjteet politiek
Mit de ongelukke der tussje
En, um get mit te kalle
Kiek ich, wat de jonge gemakt hont mit voetballe
Bei de doeëdsberigte zoog ich sjtoa
Miene vrunk is neet mieë doa
Der jong is os vuurgood ontvalle
Ongertussje dinks te a der kingertied
Wie veul zint vier al kwiet
Kotter en kotter bei kunt der daag

Dat och ich vertrekke maag

Jan halmans

Neet al is good dat blinkt

In 't leëve is noe eemoal

Neet al good dat blinkt.

Inne eëzel is degene,

Deë noch ummer 't teëgeuëvergesjilde dinkt!

Ron Logister.

Dialek

Leve vrung en Limburgse sjriever

leëzers en prozabedriever,

blief durchgoan mit ós dialek te promote,

angesj geet dat gans noa de... (nee nee)... bliksem

Thei Janssen

Eifeler Sjinke

Ich woar op vakans in der Eifeler eck

Doa makde 'n meëdje mich der kop gek

't Woar 't blonje Anne-Greet

Wat bie der sjechter de luuj helpe deed

Heem mot ich noe ummer dinke

Aan die Eifeler mit heur sjinke

Wiel Roeselers

Bie wieze van sjpreëke

Ene sjoapkammeroad wegligke

↘

Poepen

De ruksjtrank leëg sjnoeve

↗

Doeër 7 higke noa 'n flesj in sjiete

Aan de diaree zijn

Die hat get aan de veut

Dat is een rijke vrouw

'n vot om op te toepen

Een dik achterwerk

Heemkunde ver. Bron v. Brunsham: Schubertstraat 6 6444 BB Brunssum (secretaris@heemkundebrunssum.nl)

Dialectgroep: Folkloriada 15 6441 DW Brunssum (w.roeselers@hetnet.nl)

Website : www.heemkundebrumssum.nl
